Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 141. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ЧЕРВНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 21, 1977 No. 141. VOL. LXXXIV.

Ватикан проголосив святим американського єпископа Джона Нюмана

Рим. — У неділю, 19-го червня, папа Павло VI проголосив єпископа Джона Непомучене Нюмана, який помер у 1860-му році, святим Католицької Церкви, підкреслюючи факт, що колишній єпископ Філядельфії є першим американцем, якого Святий Престіл визнав святим. Вже раніше дві американки були проголошені святими: мати Хавієр Кабріні в 1946-му році та мати Елизабет Енн Сітон у 1975-му році.

Святий Джон Нюман

Джон Непомучене Нюман народився в Прахатіце, Чехія, і прибув до ЗСА молодим мужчиною в 1836-му році. В скорому часі був висвячений на священика, працював з бідними робітниками в стейті Ню Йорк, а відтак продовжував цю працю вже у Пенсильвенії, де був єпископом Філядельфії. Він не тільки допомагав бідним, але допоміг розвинути сітку католицьких парафіяльних шкіл по цілій Америці та заснував понад 80 нових парафій.

Старання в справі визнання його святим розпочалися понад 90 років тому. Папа Павло VI остаточно визнав його святим на підставі трьох чуд: виздоровлення 6-річного хлопця від рака костей та видужання двох дорослих осіб, які теж мали невиліковні недуги. Всі три особи були в Римі під час проголошення Джона Нюмана святим.

У Парижі відбувся „Український Екуменічний Тиждень"

Париж (Софія Наумович) — Нав'язавши наукову співпрацю з німецькими, австрійськими й бельгійськими університетами, УВУ сягнув — через свою Делегатуру у Парижі — вже й до Франції, спершу до її північної провінції з містом Ліль, а оце й до Парижу. Заходами Українського Вільного й Французького Католицького Університетів відбувся тут між 1 і 6 червня ц.р. „Український екуменічний тиждень" у залях Католицького Інституту й з українськими та французькими доповідачами.

Перші доповіді розглядали історичний екуменізм України у релігійному й політичному аспектах. Д-р Кирило Митрович обговорив релігійний бік проблеми п.н. „Екуменічна ідея в історії України", а д-р Володимир Косик її політичний бік п.н. „Зв'язки України з католицькою Европою".

Вінцем „Тижня" було наукове симпозіюм 6 червня під головуванням ректора монс. Поля Пупара та з участю директора Екуменічного інституту пастора Моріса Кареза з його доповіддю про „Актуальність екуменізму". Владики Володимира Маланчука, якого через недугу заступив о. Нарожняк, із темою „Берестейська унія та її здійснення", д-ра Аркадія Жуковського, який з православного боку насвітлив „Проєкт унії з Римом Петра Могили", і врешті під-сумки нарад гостя з Багдаду, Апостольського пронунція, архиєп. Жана Рюпа щодо „Перспектив українського екуменізму".

Зацікавлення української громади цим „Тижнем" було зрозуміле, тому й на перших доповідях переважала українська публіка, зате кінцеве симпозіюм зібрало не тільки українців і французів, але й поляків, румунів та інш., яких притягала не тільки тема модного тепер екуменізму, але й сама Берестейська унія й її історичні постаті, що її творили, чи, навпаки, поборювали. Румуни бо чваняться, що наш великий митрополит Петро Могила був румунського походження, а поляки люблять підкреслювати, що наш другий великий митрополит Андрій Шептицький походив з польського роду й у ньому плила кров графів Фредрів. Усе це ствердив у своєму заключному слові монс. Рюп, похваливши книжку д-ра А. Жуковського про П. Могилу, яку слід перекласти на французьку мову.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Конгрес ЦеСУС відбудеться в серпні в Торонті

Торонто. Контрольна Комісія ЦеСУС повідомляє, що вже заповіджений Надзвичайний Конгрес ЦеСУС, відбудеться в Торонті, Канада, в днях 5-7 серпня 1977 р.

Потреба скликання надзвичайного конгресу ЦеСУС заіснувала — сказано в повідомленні Контрольної Комісії ЦеСУС — після Пленуму ЦеСУС, який відбувся в половині січня ц. р. Згідно з точкою 12-б-ііі статуту ЦеСУС, Контрольна Комісія ЦеСУС скликає Надзвичайний Конгрес ЦеСУС на вимогу 1/3 членів-союзів ЦеСУС-у.

Точніші інформації про місце і програму надзвичайного конгресу ЦеСУС будуть подані своєчасно в українській пресі.

Розпочались перші пластові табори

Ню Йорк (Л.Ю.). — В суботу, 19-го червня, розпочались в Лос Анджелесі, Каліфорнія, пластові табори, перші з цілої низки літніх таборів, запланованих на літо 1977 р. Табори відбуваються на оселі „Небесні поляни", в лісистих горах, біля 100 миль від Лос Анджелесу. Таборує юнацтво та юнацтво місцевої Пластової станиці, а в проводі, крім місцевих пластунів, є і ті, які приїхали з далека — з Боффало, Вашінгтону і Ню Йорку. Адміністратором таборів є інж. Олег Чайковський, таборовою референткою станиці пл. сен. Дарія Чайковська, Бурх. Комендантом табору юнацтва є ст. пл. Степан Шишка з Боффало, бунчужним ст. пл. Борис Лоза, бунчужна ст. пл. Ірина Микитин, писар пл. розв. Тиміш Чайковський. Комендантом таборів новацтва є ст. пл. Роман Юзенів з Ню Йорку, бунчужний — пл. розв. Андрій Івах, і ст. пл. Марта Микитин, писар — ст. пл. Дарка Захарієвич. Всіх таборовиків-54 і 16 членів проводу та булави. Кухня в заряді ст. пл. Лесі Макух.

МОСКВА ОБВИНУВАЧУЄ, ЩО ЗСА ОБОРОНОЮ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ПРИКРИВАЮТЬ РОЗБУДОВУ ЗБРОЇ

Москва. — Агенство „Асосіейтед Прес" інформує, що Совєтський Союз обвинувачує З'єднані Стейти Америки в підготові „нових небезпечних перегонів у збросінні" під претекстом оборони Заходу та гарантії людських прав в світі. Обвинувачення появилося в партійній „Правді" з 19-го червня в статті коментатора Євгенія Григорєва, що — очевидно — є в цьому випадку речником кремлівської верхівки. „Виглядає, що галас довкола „людських прав" призначений на те, щоб ним прикрити цілком інші бажання, ніж ці людські права...„В дальшому Григорєв цитує неназваного західнього політика, який мав сказати,що кампанія в обороні людських прав в комуністичних країнах вплинула на готовність західньоевропейських країн збільшити свою оборону. Григорєв називає поодинокі програми американських зброєнь, які президент Картер мав би в найближчому часі апробувати та, вкінці, твердить, що американці невдоволені такою політикою президента Картера, зокрема відносно повільности в переговорах з Москвою в справі обмеження стратегічної зброї.

Президент Картер заперечує

Президент Картер, довідавшись про ці совєтські обвинувачення, негайно їх заперечив, заявивши, що його виступи в обороні людських прав „бентежить Совєтський Союз та інші країни з тоталітарним урядом... драматизуючи справу та викликаючи свідомість питання людських прав серед усіх провідних мужів світу". Президент рішучо заперечив твердження Москви, що ЗСА, мовляв, кампанією в обороні людських прав прикривають „небезпечні спіральні переговори" в зброєнні, стверджуючи, що його власне зобов'язання щодо обмеження зброєнь ефективно виконується та що все це „не має жадного відношення до зобов'язань відносно людських прав, що є незалежним та що не буде змінене".

В СССР переводять досліди в ділянці парапсихології для військових цілей

Париж. — Фізик Авґуст Штерн, колишній совєтський громадянин, який тепер живе в Парижі, заявив своїм кореспондентам, що Совєтський Союз вже протягом довшого часу переводить досліди в ділянці парапсихології, з метою використання телепатії, понадзмислового відчування тощо для військових чи поліційних цілей, — поінформував „Ню Йорк Таймс" з 19-го червня. Авґуст Штерн — син д-ра Михайла Штерна, якого совєтські власті були засудили нібито за одержання хабарів, а фактично за те, що він хотів виїхати за кордон і на своїм суді у Вінниці, виступав в обороні української мови і культури — протягом 3-ох років працював у таємній лябораторії в Сибіру, стараючись встановити, чи є якісь фізичні підстави на різні парапсихологічні явища. Ця лябораторія функціонувала від 1966-го до 1969-го року, а відтак її закрито з невідомих причин. Однак Авґуст Штерн твердить, що в Москві тепер подібні досліди проходять у лябораторії, яка є під контролею КГБ.

Західні науковці твердять, що совєтські власті хочуть дізнатися чи можна використовувати телепатію, понадзмислове відчуття та інші парапсихологічні явища для розвідчих цілей, під час допитів арештованих, як теж для контролювання думок більшого числа людей. Хоча американські та інші західні науковці сумніваються чи совєтським вченим пощастило зробити значні відкриття в ділянці парапсихології, то існують докази, що такі досліди далі відбуваються, зокрема в лябораторії КГБ в Москві. В минулому совєтські власті переслідували осіб, які займалися дослідами в ділянці парапсихології, але коли такі експерименти переведено в ЗСА, то Москва почала виявляти зацікавлення тією справою і, як вказує Авґуст Штерн, видає великі суми грошей на ті досліди, хоча подібні експерименти в Америці не мали успіху. Зацікавлення совєтських властей парапсихологією доказане недавнім придержанням американського журналіста Роберта Тота працівниками КГБ за нібито одержання „державних таємниць" від совєтського науковця, хоча опісля виявилося,що науковець Валерій Петухов фактично передав Тотові, правдоподібно на доручення КГБ,свою працю з ділянки парапсихології. Коментатори думають, що совєтські власті зфабрикували цілу справу проти Тота, підсуваючи йому працю Петухова, яку совєтські чинники окреслили „державною таємницею", хоча на Заході досліди в ділянці парапсихології не мають жадного відношення до „таємних інформацій".

Помер Вернер фон Бравн, видатний космічний науковець

Вашінгтон. — Минулого четверга, 16-го червня, тут на 65-му році життя, помер на недугу рака д-р Вернер фон Бравн, один із найвидатніших космічних науковців, будівничий ракет „Сатурн 5", з допомогою якої американські астронавти кількакратно осідали на Місяці.

Вернер фон Бравн, син пруського аристократа, з молодих літ мріяв про можливості космічних полетів, але перед війною і під час Другої світової війни працював над розбудовою ракет для Німеччини, зокрема ракети „V—2", яку Німеччина вживала для бомбардування Лондону. Перед капітуляцією Німеччини д-р фон Бравн і понад 100 його співпрацівників здались в полон американським збройним силам. Спершу він працював над розбудовою військових ракет ЗСА, а відтак над ракетами для космічних полетів. Завдяки його праці американські астронавти вперше осіли на Місяці в липні 1969-го року. Опісля ще п'ять разів астронавти ЗСА осідали на Місяці.

Президент Джіммі Картер, дізнавшись про смерть д-ра Вернера фон Бравна, назвав його одним з найвизначніших науковців у ділянці космічних дослідів, праця якого принесе користь не тільки Америці, а цілому людству.

СЕНАТОР ЮЗИК ВЗЯВ УЧАСТЬ В НАРАДАХ НАТО, НА ЯКИХ НАТАВРОВАНО ПОРУШЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ

Брюссель, Бельгія. — Від 25-го до 27-го травня тут відбувалися наради постійних комісій Асамблеї Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), у яких активну участь брав сенатор Павло Юзик, як член канадської делегації. В нарадах брали участь представники всіх 15-ох держав, які є членами НАТО. Праця проходила в таких комісіях: політичній, військовій, науково-технічній, освіти та комісії культурних справ й інформації. Сенатор Юзик брав участь в нарадах двох останніх комісій, як також у спеціяльній підкомісії для справ вільного обміну інформаціями та людьми.

Сен. Павло Юзик

ти непотрібних конфронтацій.

Цьогорічні наради проходили під знаком підготови до Београдської конференції, яка має на меті розглянути наслідки Гельсінської угоди, підписаної 1975-го року 35-ма державами. Члени НАТО в загальному виявили свою підтримку політики президента Джіммі Картера в обороні людських прав і вирішили домагатися, щоб в Београді були видвигнені всі порушення Гельсінських домовлень державами Варшавського Пакту, зокрема порушень Совєтським Союзом і його сателітами тих постанов, які стосуються людських прав. Комісії Асамблеї НАТО постановили, що в Београді всі члени НАТО повинні займати „сильне і об'єднане становище" в цій справі, але теж омина-

Підкомісія для справ вільного обміну інформаціями і людьми під час нарад в Брюсселі зосереджувала свою увагу на арештах і ув'язненні політичних і релігійних дисидентів у Совєтському Союзі. Підкомісія простудіювала документи, виготовлені Громадськими Групами Сприяння Виконанню Гельсінських Угод, зокрема Московської, Української та Литовської Груп, які доказують постійне порушування Гельсінських домовлень Совєтським Союзом. Переслідування релігії, зокрема віруючих в Україні, було обговорене на нарадах підкомісії, яка поінформувала, що держави вільного світу під час Београдської конференції гостро засудять уряд СССР за це переслідування віруючих.

В Сенаті зростає опозиція до політики відносно Кореї і Куби

Вашінгтон. — В четвер, 16-го червня, Сенат проголосував усунути із законопроєкту додаток, який висловлював беззастережну підтримку для плянів президента Джіммі Картера відтягнути з Південної Кореї американські піхотинські частини, а замість цього додатку вмістити заяву, яка не підтримує, ані не противиться цим плянам Білого Дому, а тільки зазначує, що будь-які рішення щодо відтягнення тих військових частин мусять бути „спільними рішеннями" Президента і Конгресу. Консервативні сенатори з обох партій причинилися до того, що усунено беззастережну підтримку для цих плянів Білого Дому. Республіканський сенатор Роберт Дол із Кензасу, кандидат на віцепрезидента у минулорічних виборах, був навіть вніс резолюцію, яка пропонувала цілком відкинути справу відтягнення американських частин з Кореї, але його резолюція перепала.

Того самого дня Сенат теж відкинув конкретний плян Білого Дому щодо „нормалізації відносин" з комуністичною Кубою,а на місце цього пляну схвалив загальникову заяву, яка тільки містить можливі напрямні для налагодження зв'язків з Гаваною. Сенатори зазначили, що будь-які переговори з режимом Фіделя Кастра мусять брати під увагу те, що комуністичний уряд Куби захопив приватну власність американських громадян, посилає свої військові частини до чужих країн, зокрема африканських, і держить у своїх тюрмах велику кількість політичних в'язнів.

Українці на з'їзді Консультативної Ради в справах Багатокультурности Канади

Оттава (ОУПС). — Тут у приміщенні Скайлайн готелю відбувся в днях 10-11 червня з'їзд Онтарійської Консультативної Ради Багатокультурности, що її очолює д-р Дж. Корей з Торонта. Крім звітів і плянування дальшої діяльности, відбулася окремий вечір-дискусія про канадську багатокультурну політику й одність країни. Основну доповідь у цій справі приготовили д-р Дж. Корей і д-р Д. Гяллай п.н. „Багатокультурність і канадська одність". Виходячи з становища, що Канада була основана не на базі „підбою" французів британцями на Авраамських полях Квебеку, а на основі зговорення й погодження („консенсусу") в 1867 р., обидва доповідачі висловилися за вдержання цілости країни, як держави, й визнали політику багатокультурности уряду Канади в 1971 р., за важливий крок у вдержанні цієї цілости. Люди неанглійського й нефранцузького походження, що мають можливість культурного розвитку, стоять — на думку доповідачів — на становищі „канадської одности" й власне вони є запорукою цієї одности в майбутньому. - Після доповіді вив'язалася довга дискусія з деякими застереженнями з боку французьких делегатів. З українців приймали участь у ній проф. Кость Біда, проф. Яр. Рудницький і п. Богдан Криницький, що є членом Ради. Українські учасники вказали на потребу змін і доповнень до основного закону країни — конституції, що дала б легальні гарантії не тільки для двох більшостевих груп у Канаді, але й для всіх її громадян. А в загальному всі аспірації Квебеку можна полагодити в рамках існуючої конфедерації/федерації.

„МЕНЕ СУДЯТЬ ЗА ТЕ, ЩО Я БАЖАВ ВИХОДУ УКРАЇНИ ЗІ ЗКЛАДУ СРСР", — ЗАЯВИВ ПЕТРО РУБАН НА СУДІ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався новий документ самвидаву п.н. „Опричнина — 1977", авторами якого є Тетяна Ходорович і Віктор Некіпілов. В документі говориться про те, як КГБ сьогодні готує кримінальні справи проти політичних противників режиму, як провадить фізичні розправи з діячами руху опору, аж до політичних вбивств. Там же описується справу українського політв'язня Петра Рубана, про важку недугу якого недавно повідомив академік Андрій Сахаров у листі до президента Картера. Подаємо уривок з документу про справу Рубана.

„Нещодавно, 19 квітня 1977 року, в Чернігові почався над Петром Рубаном другий суд за статтями: „Приватне підприємство', та „Крадіж державного майна'. Згідно з вироком першого суду (29 грудня 1976 року) — Петро Рубан — колишній український політв'язень і патріот, вже відбув 16 років ув'язнення (!), його засудили на 13 років (!), але виявилося, що цього замало. Верховний суд УРСР розглянув справу після касаційної скарги підсудного і знову передав „справу' Рубана до Чернігівського обласного суду. Під час повторного розгляду, Рубана обвинувачують вже за 3-ма статтями: 1. „Приватне підприємство', 2. „Крадіж державного майна', 3. „антирадянська агітація'... (стаття 62. уст.2. — карається до 10 років ув'язнення у таборах)."

„Історія його засудження перевищує своїм цинізмом усі відомі досі випадки. Рубан — талановитий різьбар у дереві. Він працював у сувенірному цеху мебельного комбінату м. Прилуки і останнього довгого і натхненного працював над скульптурою присвяченою 200-річчю США. Хтось, мабуть, вважав цю працю небажаною: „невідомі' особи вкрали скульптуру з майстерні, а Рубана обвинувачували у вищенаведеному злочині (майте на увазі — в крадіжі матеріялу ужитого на вкраджену скульптуру) і засудили. Оним потягненням влада відплатила Рубанові і за ідею прославити США і за його „інакшодумство'. Він так і сказав на суді: „Мене судять за те, що я бажав виходу України зі складу СРСР'".

Про суд над П. Рубаном минулого тижня інформувала „Ню Йорк Таймс", одержавши про це вістку від Солженіцина.

Американська амбасада в Москві інтервенювала в справі В. Мороза

Філядельфія, (З. Л.) — Комітет Оборони Валентина Мороза у Філядельфії на численні листи до президента Картера в справі оборони В. Мороза та інших українських політичних в'язнів у Совєтському Союзі одержав письмову відповідь від імени Президента із Державного Департаменту Стану про заходи американського уряду в цій справі.

В листі, що його підписав Вілліям Д. Блер, діючий асистент секретаря для публічних справ, між іншим, сказано: — „Наша амбасада у Москві підносила справу В. Мороза перед совєтськими урядовими чинниками. У своїм підході перед совєтським міністерством закордонних справ наша амбасада висловила турботу багатьох американців про ситуацію В. Мороза. Ми й на дальше віримо, що наші заходи в справах таких, як В. Мороз, принесли деякі добрі вислідки, хоча ми є свідомі того, що наша спроможність принести якісь безпосередні позитивні успіхи є обмежена тому, що совєтський уряд у принципі відкидає заходи чужих урядів інтервенювати в справі совєтських громадян, які оскаржені за нарушення совєтських законів. Все таки, Ви можете бути певні, що ми будемо дальше продовжувати наші старання в обороні В. Мороза, як також інших, яким відмовлено їхніх засадничих людських прав у Совєтському Союзі".

Чеські дисиденти приїхали до Відня

(В. Б-ич) Після проголошення дисидентами в ЧСР „Хартії 77", чехо-словацькі власті готові були дати її авторам дозвіл на виїзд із Чехо-Словаччини. Всі вони спершу відмовилися виїздити. В останньому часі, на два дні перед Београдською конференцією, колишнього секретаря партії Зденека Млинаря звільнили з арешту і він рішився покинути ЧСР і вже є в Австрії з своєю жінкою. Мілян Гібль, голова партії за часів Дубчека, заявив, що також виїде. Його звільнили були з в'язниці минулого грудня, після того, як відсидів майже всю наложену на нього кару сімлітньої в'язниці.

Третій, наймолодший з них, бо всього тридцятикількалітній, це Іван Бінар, учитель (вчив чеську мову, літературу й історію) вже є у Відні з жінкою і двома синами. Він не належав до партії, політикою не займався, одначе йому, як і всім чехам і словакам боліло, коли совєти в 1968 році танками здушили свободу. В 1972 році театр „Ватерльо" давав вистави і він із дружиною працював для нього. На основі драми російського письменника Валентина Катаєва написали вони оперетку, в якій уміло-скрито виступили проти окупації Чехо-Словаччини совєтами. Тоді цілу групу, вісімох людей, арештували, а театр замкнули. Бінар відсидів п'ять місяців до розправи, і решту сім місяців. Як вийшов з арешту, вже не міг працювати як учитель, одержав роботу в електрівні. Бінар не знає ніякої чужої мови, тому поки підбивається німецької, друзі запопікувалися ним і його родиною. Якщо він хотів би відвідати рідний край, мусів би дістати дозвіл на в'їзд, але він гадає, що такого дозволу чеські власті йому не дали б, зрештою він не думає вертатися.

Швайцарський генерал признається до шпигунства в користь СССР

Лусенн, Швайцарія. — Асосіейтед Пресс інформує, що швайцарський генерал Джін-Люїс Джінмарі признався на розправі перед військовим судом, що він передавав таємні документи і військові інформації росіянам після того, як він нав'язав приязні зв'язки з совєтським військовим аташе. „Це була помилка мого життя", — заявив судді 67-річний високий старшина швайцарської армії, який в останньому часі вже перебував на пенсії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Демократична партія

В половині цього місяці відбулися в Еспанії перші від понад 40 років вільні парляментарні вибори, з яких скористали, згідно з інформаціями преси, понад 80 відсотків голосуючих громадян, які, бодай половина з них, віддали свої голоси на Союз Демократичного Центру прем'єра Адольфа Суареза і на кандидатів Соціялістичної Робітничої партії, запевнивши тим самим молодим демократичним силам Еспанії політичну майбутність, яка, згідно із запевненням прем'єра Суареза, — йтиме в напрямі дальшої демократизації політичної системи і тіснішої співпраці з іншими демократичними державами світу, зокрема европейськими державами, членами Економічного Ринку і Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО).

Політичні спостерігачі, обговорюючи висліди перших демократичних виборів в Еспанії, у яких обидві скрайні партії — фалянгісти і комуністи одержали заледве 7 відсотків голосів, стверджують, що у світі сьогодні проходить позитивний процес звороту, розпадаються на наших очах тоталітарні системи типу, а їх місце перебирають молоді демократичні сили. Прикладом може послужити не тільки Еспанія, але також Португалія, у якій ще кілька місяців тому проходив подібний процес демократизації з втручанням комуністів й інших скрайньо-лівих елементів, які намагалися схаостизувати ситуацію і розпалити громадянську війну, щоб опісля використати хаос для перехоплення влади у свої руки. Процеси занепаду тоталітарних режимів і туга народів за демократією повинні бути пригадкою для верховодів комуно-московської імперії і диктаторських режимів в інших східньо-европейських країнах, які держаться при владі тільки завдяки силі терору.

Процес демократизації в Еспанії проходить тому, що стара авторитарна, диктаторська структура держави не відповідала вже ані настроям, ні політичній свідомості переважаючої частини громадян. Це підкреслював у своїй передвиборчій кампанії прем'єр Суарез, кажучи, що: „коли серед населення розвинулася й закріпилася форма плюралізму, коли демократичні свободи відповідають настроям народу, тоді структура держави мусить змінитися, бо уряд не може вдержувати нарід в системі, яка йому не відповідає". Згідно з цим принципом Суарез веде послідовно свою політику, ліквідуючи поступово організації і закони, введені еспанським фашистським режимом Франка, включно з ліквідацією „Національного Руху", єдиної існуючої за старого режиму політичної партії, та заступає їх законами, які відповідають принципам демократії. Його уряд не завагався навіть легалізувати діяльність комуністичної партії, щоб як це висловлювалися деякі прихильники легалізації, „мати противника демократичного ладу на очах громадськости", замість у підпіллі. Одним з головних пунктів у програмі демократизації була гарантія вільної діяльности політичних партій різних напрямків і забезпечення кожній людині в Еспанії елементарних прав.

„Президент" Брежнєв

В кінці минулого тижня Верховна Рада СССР на своїй дводенній сесії „одноголосно обрала" генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва на пост голови Президії Верховної Ради, тобто на „президента" Совєтського Союзу, а дотеперішнього „президента" Ніколая Подгорного, якого ще 24-го травня викинули з Політбюра компартії, Верховна Рада післала на „емеритуру". Таким чином Брежнєв тепер займає два з трьох найголовніших постів в Совєтському Союзі, бо прем'єром покищо залишається Алєксей Косигін.

Сам акт „обрання" Брежнєва на пост „президента" Верховною Радою — це фарс. У всім бо відомо, що Верховна Рада, яка нібито є парляментом Совєтського Союзу, фактично не має жадних інших повновластей, крім одної: „одноголосно" схвалювати рішення Політбюра компартії. З уваги на те, що Брежнєв контролює Політбюро, його „перемога у виборах", як і передбачували всі політичні аналітики, була „запевнена".

Тотальним фарсом була теж заява Брежнєва, виголошена ним після „виборів", що, мовляв, він бере на себе додаткові обов'язки голови Президії Верховної Ради „з волі партії і з волі совєтського народу". Населення СССР не мало жадного голосу в справі обрання Брежнєва на „президента", а компартія виконує доручення Політбюра, в якому рішаючий голос має Леонід Брежнєв. Отже, виходить, що Брежнєв сам себе обрав на „президента" Совєтського Союзу. Він навіть не хотів зачекати до жовтня, коли має ввійти в життя нова совєтська „конституція", яка містить Статтю, що уможливлює генеральному секретареві КПСС також бути і „президентом" СССР, а „вибрав" себе на той пост ще заки Верховна Рада і „совєтський народ" в жовтні без жадних застережень і одноголосно схвалять цю Брежньовську „конституцію.

Чому генсек Брежнєв захотів бути ще також „президентом" Брежнєвим, то це можна пояснити тим, що він хоче бути „другим Сталіном" і робить все можливе, щоб і довкруги себе створити „культ особи", як це було за Сталіна. Брежнєв вже раніше проголосив себе маршалом військ СССР, бо Сталін був маршалом, а тепер Брежнєв подбав про те, щоб бути генеральним секретарем партії і „президентом" держави, бо Сталін теж займав два пости — генерального секретаря і прем'єра. Леонід Брежнєв, згадуючи „добрі часи" Сталіна, сам хоче стати новим „вождем і батьком народів", чи точніше „батьком народу", бо Москва тепер всіми засобами старається довести до загальної русифікації шляхом „злиття народів" у „єдиний совєтський народ", а фактично — в єдиний російський народ.

Він теж мабуть захотів стати „президентом", щоб збільшити свій престиж під час переговорів з представниками чужих держав і в час відвідин закордонних країн. Досі часто траплялося, що в час привітальних церемоній не знали як його вітати, бо він не був ні головою держави, ані головою уряду, а тільки лідером партії, а на Заході, як теж в багатьох країнах Африки і Азії провідник політичної партії не заслуговує на жадні спеціяльні церемонії. Брежнєв незабаром плянує відвідати Францію та Західню Німеччину, де вже його вітатимуть як „президента" Совєтського Союзу.

Брежнєв старається повернути колесо історії назад до Сталінських часів. Але, вільний світ, пам'ятаючи терор тих часів і мільйони жертв, які впали тоді з наказу Сталіна і компартії Совєтського Союзу, як теж добре розуміючи імперіялістичні пляни теперішнього ватажка Брежнєва і його помічників, навряд чи допустить до того, щоб сповнилися „мрії" генерального секретаря і нового „президента" СССР Леоніда Брежнєва.

Леонід Полтава

ДВА ЗВЕРНЕННЯ

Перше — „До людей доброї волі серед еміграції з України" — написане й підписане майже 50 учасниками пленуму так зв. Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном (вже не за „рубежом"!), що перебуває у Києві, а керується з Москви.

У зверненні, опублікованому в „Літературній Україні" з 12-го квітня 1977 р., з підписами таких „українських" діячів, як Гіталов, Федоров, Погорєлов, звичайно з Павличком, Гончарем та навіть Бажаном напридачу, інформується вільну українську спільноту, що „у найтіснішому співробітництві і животворній дружбі з російським народом… — сила, щастя, майбутнє українського народу!" Або сугерується наступне: „Ви, люди старших і молодших поколінь, зберігаєте у своєму серці любов і повагу… до українського радянського народу"… Є й заклик: „Їдьте до Союзу РСР, на Україну, щоб на власні очі побачити як ми, радянські люди живемо, як творимо нове життя, комуністичну цивілізацію. Ми за такі зустрічі і контакти".

Щоб закликаний голосом червоної сирени у формі Т-ва культурних зв'язків не мав сумніву щодо виконання Гельсінкської умови в Україні, автори звернення зазначають наперед, що „Радянський Союз рішуче виступає за оздоровлення політичної атмосфери у світі, за поглиблення розрядки, за повне втілення в життя Заключного Акта Хельсінкської наради". (Зверніть увагу на той мовний суржик, російсько-український, яким написана навіть такого типу заява).

І, врешті, на адресу національно свідомих українців поза межами засягу КҐБ: „Політикани з табору зловорожих щодо Радянської України націоналістичних організацій виступають вірними холопами і крикливими підспівувачами сил імперіялізму і реакції, всіх, кому мир і розрядка (що не слівце, то золотце! — ЛП), співробітництво і дружба між народами стоять поперек горла. Вони сіють наклепи і ненависть до радянського народу". Український народ, тут зникає з тексту заяви — виступає навіть у цім зверненні до вільних українців „радянський народ", себто єдиний і неділімий, з матушкою Москвою „воглаве", яку ще в 1930-их роках українських письменник Микола Хвильовий, спершу переконаний комуніст, — назвав „міжнародною перекупкою".

Таких, спрепарованих під московським караулом, заяв було багато й буде ще більше. Бо 40 років тому совєтська преса писала, що „петлюрівське охвістя" вже, мовляв, вимирає; 30 рр. тому писали, що воно вже й вимерло; 20 рр. тому писали, що ще залишилося „бандерівське охвістя"; 10 рр. тому писали, що вже й воно „вимирає"; а це найновіше „Звернення" скероване вже найбільше до народженої за океаном української молоді. Очевидно, не дають ворогові спокою не лише діяльність УККА чи КУК, а й ТУСМу, СУМу, ПЛАСТу, ОДУМу.

Залишмо те вільне чи підневільне завивання сирен з окупованого Києва. Їхні заклики можуть, якщо взагалі можуть, мати вплив хіба на людину, яка не чула, живучи або в Канаді, в Англії або в Аргентині, Австралії або Бразилії, бодай про Аллу Горську, Валентина Мороза, Святослава Караванського, Стефанію Шабатуру чи сина Генерала — Юрія Шухевича, або не знає, що в Україні вилучено з бібліотек твори Василя Симоненка і вже третій рік КҐБ розганяє молодь, котра відважно йде поклонитись його великому, грізному, українському національному духові біля могили (минулого року довгорукі надщербили навіть пам'ятник В. Симоненкові).

Перед нами інший заклик — білоруських письменників. Пролунав він не з окупованого ворогом Мєнська, а з Канади, з Торонто. Часопис „Беларускі Голас" ч. 254 з травня 1977 р. помістив „Ліст да Баугарскіх Пісьменьнікау" — від білоруської письменницької організації „Баявая Ускалось" (пересланий до Болгарії).

Чому лист — до болгарських письменників, у Софію?

Цього місяця в Софії відбувалась „Міжнародна зустріч-з'їзд письменників". Знову ж таки, заплановано її у Москві. Вільні білоруські письменники: С. Хмара, В. Вір, М. Вольни, А. Змагар, Я. Маркевіч, А. Сумни — з Канади, ЗСА, Австралії — схвалюють ідею світового з'їзду письменників, ідею миру в світі, але не ціною свободи вільних народів і рабства та духової смерти підневільних так зв. комунізмові.

З СССР, довідуємося з цього відкритого звернення білоруських вільних письменників, до Софії була призначена група з 7-ми письменників. Автори листа запитують болгарських письменників:

„Калі вам узаправди ходзіла аб змаганьне за мір" …— „Якщо вам дійсно йдеться про змагання за мир, і оборону виконання постанов у Гельсінках, то чому не запрошено до ініціятивної Групи великого змагаря за права людини в СССР д-ра Сахарова, письменника Солженіцина, чеських, польських і угорських, переслідуваних владами, письменників? Чому з території СССР запроше-

(Закінчення на ст. 3-ій)

А. Курдидик

НЕБЕЗПЕЧНІШЕ, ЯК А-БОМБА, ДЛЯ СССР...

На звичайних зборах нашого Вінніпезького Клюбу Колекціонерів (ми збираємось правильно щодва тижні і, будь ласка, приходьте!) президент Клюбу п. Вилсон, обговорюючи актуалії, підняв вгору листа і кілька друків. „До Клюбу, каже, наспів лист з Аргентини з пропозицією обмінюватись марками Канади за аргентинські. Хоче хтось мати цю адресу?" Я підняв руку, дістав листа. З автором його інж. С.Р.Л. Іглезіясом з Санта Фе, Аргентина, ми напевне станемо швидко друзі-філателісти. Я вже маю, діставши їх такою самою дорогою, — в Ізраїлі мра С. Земана, в Маляйзії П. Джінадасі, в Бельгії Е. Равеців. Ми ніколи себе не бачили і мабуть не побачимо. Але ми пишемо до себе, обмінюємось марками й інформаціями, пересилаємо собі цікавіші друки й довідники, ми — справжні приятелі. У світі це — нормальна справа, мільйони людей пишуть до себе, посилають собі різноту, збільшують свої збірки, нікому й на думку не впаде добачати в цьому якусь загрозу, контролювати ці справи, впихати свого носа в ці взаємини.

Але не так воно з „найнай — найсвобіднішим" СССР. Його кордонів пильнують не тільки „берлінські" й інші мури, колючі огорожі, вишки з вартовими, армії прикордонників з лагіднішими від своїх панів собаками, заміновані полоси, які дбайливо заволочують, щоб на них навіть заячий слід відбився. Вам спробують вмовити, що це на те, щоб народ не перся до єдиного у світі соціялістичного „раю", але мабуть точніше про це каже жарт: „Що ти робив би, питають жида з щасливого СССР, якби так наша родіна нагло відкрила кордони?"- „Що? — каже запитаний. — Я поліз би на дерево!…", „На дерево? А то чому?" „Бо як то всьо рушить, то мене розтопчуть, а я не хочу бути хробак!…"

О, свобода в СССР, як усе там, „самая большая". А оце ще її доказ. Естонець з членів Клюбу дав мені на одних сходинах журнал „Філателіста Польскі" з Варшави. „Ви напевне це читати вмієте, може вам пригодиться" — каже. Журнал нічого, навіть, як на совєтську владу над Польщею, не нудний і не пише про Леніна на кожній сторінці, але найцікавіше: серед оголошень на останніх сторінках знайшов кілька адрес: з України шукають друзів-філателістів для обміну марками. Ви не втішилися б? За один вечір ми з сином, теж збирачем, післали чотири листи. На два відповіді ніколи не прийшли. Але нарешті, після тижнів дожидань, відповіли: Степан Л. з Черкас і Дмитро М. з Почаєва. На листах гарні марки, в листах повно щирого братнього серця, багато інформацій про погоду, багато „Мої дорогенькі" чи „Наш любезний земляче", багато букв, багато рядків і найменш інформацій, як в усіх листах звідти.

Пішли листи, марки, карточки, привітання зі святами, вістки про себе, запити й інформації про марки, що збираєте, чи це і те вам цікаве. Партнер мого сина з Почаєва прислав уже й даруночок, мій друзяка з Черкас прислав мені пару чудових марок „Українського Т-ва Охорони Пам'ятників Історії і Культури", збирає коні на марках, квіти, архітектуру. Листи в той і цей бік пішли, ми з сином читаємо собі їх взаємно. Аж нагло оба наші приятелі-колекціонери наче змовились: Не присилайте покищо нічого, ми внесли прохання про дозвіл на обмін марками з закордоном, почекаємо, поки прийде з Москви дозвіл.

Чекаємо. Я вже раніше знав, що там є „Всесоюзное Общество Філателістов" з централею в Москві. Тепер від друзів-маркарів ми дізналися, що є вже його „відділення" („атдєлєнія") в Києві і в Ровно. (так зветься наше Рівне на Волині, Ровно „рівніше", як Рівне!) і через ці „відділення" вони подали свої заяви. Чекаємо, досить довго чекали, там же обслуга така ж геніяльна, як усе в „странє социализма". Але нарешті син дістав місяць тому вістку, що дозвіл Дмитро з Почаєва дістав, кілька днів тому написав мені про одержання дозволу і мій Степан з Черкас. А тепер ви всі, що маєте вуха, слухайте, всі, що маєте очі, читайте і хто захоче — перевірте, щоб не казали, що брешемо. Бо тепер до земляків ми маємо посилати марки, обмінюватись з ними марками маємо так (цитую листа мого приятеля):

„…Коли Ви бажаєте провадити обмін, то прошу висилати філателістичний матеріял по такому адресу: УРСР, 252113, Київ — 113, Абонементний ящик, НО 273. Згідно положення про обмін, до висиланого Вами матеріялу через Обмінний пункт у Києві треба зробити список у 2(двох) екземплярах по каталогу Івера, або Міхеля, або Цумштейна. Конверт з філателістичним матеріялом, заадресований до мене і оплачений, треба вложити в другий, більший конверт і цей більший конверт заадресувати на Київ по поданій вище адресі. З Києва Вашого листа перешлють мені у Черкаси. Марки і блоки можна висилати тільки такі, які подані в названих каталогах. Обов'язково треба в списку да-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Степан Куропась

ПО З'ЇЗДІ СЕНЬЙОРІВ

Третій З'їзд Сеньйорів УНСоюзу був у кожному відношенні успішний. Союзівка примістила біля 200 осіб і більше не могла прийняти. Треба було перепрошувати людей, повертати їм завдаток. Я теж мушу перепросити тих, яким не стало місця. Комісія УНСоюзу для справ сеньйорів, разом з Об'єднанням Сеньйорів УНСоюзу, узгіднила вже і замовила дату четвертого з'їзду в днях 3-10 червня 1978 р. Об'єднання Сеньйорів, на чолі з д-ром Володимиром Савчаком, має свою головну квартиру в Ню Йорку і допильнує, щоби 4-ий З'їзд мав більше місця. У червні вже тепло і приміщення павільйонів „Львів" і біля „Києва" буде можна теж ужити для з'їзду. Союзівка була би примістила більше людей, але наші сеньйори вигідні, воліють мешкати одинцем, хоч в кімнаті є два ліжка і софа. Якби це був з'їзд студентів, чи навіть дивізійників, які привикли до військового порядку, до касарень, таборів і до невигод, то Союзівка примістила би значно більше осіб.

З'їзд удався кількістю учасників, змістом і програмою. Програму приготовили д-р Ярослав Падох і Марія Бурбела з Гайленд Лейк, яка словом і ділом, як теж при допомозі „Українського Тижневика", голосила: Приходьте, бо Вас там треба!

Першого дня, у понеділок, 30 травня, при спільній вечері підписаний привітав приявних, подав до відома сконденсовану програму д-ра Падоха—Марії Бурбели і так започаткував програму неофіціяльно, на весело. Сеньйори, які перейшли школу життя, не люблять довгих промов, патріотичних апелів і звернень, не хочуть нудьгувати, а люблять короткі комунікати зі змістом. Як предсідник з'їзду, я старався вести наради у тому дусі.

Офіціяльне відкриття з'їзду відбулося у вівторок, бо ще того дня приходили свіжі люди реєструватися. Дуже помічними у реєстрації були пані з місцевого Відділу Союзу Українок, які теж подбали про автобус і авта для прогулянки до Гантеру. Парох Керґонксону о. Шевчук відправив Службу Божу за здоров'я сеньйорів у гарній, гуцульського стилю церкві у Гантері, архітектурного твору інж. Жуковського. Гостинниця — кобзярівка прийняла прогульковців без хліба і соли, бо управитель Союзівки дир. Квас навантажив для нас яствіє і питіє, бо вернули ми аж на 5-ту вечером.

Секретарі з'їзду оголосять напевно подрібний перебіг з'їзду. Учасники хотіли почути, чи УНСоюз робить щось з тими резолюціями, що були схвалені попередніми двома з'їздами. Йдеться про Дім Старших, цвинтар і завіщання. Йосип Лисогір, головний предсідник УНС, повідомив учасників, що УНСоюз вніс до федеральних властей аплікацію на дозвіл і фінанси для будови, яка має мати 140 мешкань і коштувати 4½ мільйона долярів. Є всі познаки на те, що УНСоюз, як спонзор проєкту, такий дозвіл і гроші дістане, бо має до того потрібні і вимагані кваліфікації. УНСоюз має за собою 83 літ життя, має 41 мільйон долярів майна, є братською організацією і статутово зобов'язаний дбати про членів, а сеньйорів зокрема. Він теж вже тепер має на Союзівці приміщення для старших. За 180 дол. місячно, отже 6 дол. денно, дає членам-сеньйорам приміщення і харч. Ніхто другий не може без допомоги урядових чинників такої штуки втяти!

А цвинтар? Він людям потрібний. Краще спати вічним сном зі своїми в добрій компанії. А втім, ще має бути не лише цвинтар, але пам'ятник, який мав би стягнути з рідних місць таких визначних людей, як голова НТШ проф. Раковський (ще з краю), д-р Лука Мишуга, полк. О. Шаповал, проф. Г. Герман та інші, до яких долучаться ще живі кандидати на небіжчиків. Каже бо святе письмо: „Прах єси і в порох обернеться".

Коли мова про записи-завіщання — це справа, яка не чекає. Ворожий нам уряд СССР чигає на тяжко запрацьовані наші гроші, доми та інше майно. Треба нам всім, зокрема тим, що мають рідню в Україні, подбати про них леґальним способом при допомозі УНСоюзу чи „Самопомочі". Д-р Я. Падох і на тому з'їзді дав вичерпний доклад у тому напрямі. Інж. Іван Заяць з Ню Йорку мав на з'їзді фахову доповідь про різного роду архітектурні твори для сеньйорів та різні колонії чи гуртожитки для них.

Протягом минулого року я одержав 117 листів від наших сеньйорів, теж з різними проєктами. Більшість бажає собі одну, дві кімнати, а один жадав аж 6 кімнат, бо, мовляв, сеньйори хочуть вигоди, до них приходять гості і внуки. УНСоюз матиме відповідний плян, узгіднений з архітектом, і дискусія на ту тему на з'їзді була зайва, але люди радили, журилися, що може забракнути води, чи буде каналізація. Це все турбота УНСоюзу, а радше архітекта. На Союзівці є переважно скали, отже треба шукати, де то можна б рити могили, щоби так не вийшло, як з хмаросягом.

Бенкет у четвер, 2 червня був веселий. Майстром церемонії бенкету була мгр Дора Рак з Мейплвуду.

(Закінчення на ст. 3-ій)

Володимир Барагура

МОЇ ПЕРШІ ДОВГІ ШТАНИ

(Зі збірки „Калиновий міст")

Довгі штани! Це мрія кожного учня, що з нижчої гімназії переходив у вищу. Таку мрію леліяв і я — учень гімназії „Рідної Школи" ім. Осипа Маковея в Яворові. Ця мрія здавалася мені недосяжною, бо часи були тяжкі. Закінчилася українсько-польська війна і купити матеріял на одяг було нелегко. І матеріялів було обмаль і коштували дорого. А тут ще й батько заробляв небагато, бо вийшов недавно з табору інтернованих у Домб'ї, куди в воєнний час запроторили його поляки. Повернути йому ранішу посаду судового урядовця, яку мав за Австрії, не хотіли, бо батько відмовився присягати на вірність польській державі. Мусів шукати заробітку аж у Львові. А було нас троє дітей, всі в шкільному віці...

Нарешті вдалося мамі роздобути купон матерії. Була темно-синього кольору, низької якости — сумішка вовни, бавовни і кропив'яних та паперових волокон. Довго йшли в хаті наради, що з неї пошити — чи костюм мамі, чи котрійсь сестрі, а якщо сестрі, то котрій — старшій чи молодшій?

Врешті після довгих міркувань і переписки з батьком родинна рада рішила пошити мені одяг з довгими штанами, бо по вакаціях іду до п'ятої кляси, тобто до „вищої" гімназії. Стати „п'ятаком", учнем першого ступня вищої гімназії — честь неабияка!

• • •

Шиття одягу тривало довго. На кравця не було грошей — мама вирішила пошити убрання сама при допомозі приятельки. Мене міряли „центиметром" кілька разів на день, ставили то на стіл, то на крісло, обертали на всі боки. Врешті паперова форма-викрій майбутнього мого одягу з довгими штанами була готова. Мама з сусідкою приклали її до матерії й обережно викроювали величезними ножицями. Потім обпинали шпильками, робили поправки. Врешті „фастригували" — сшивали тимчасово білими нитками окремі частини. Тоді примірювали до мене, а коли все добре прилягало, взялися до справжнього шиття. Швальна машина туркотіла безперебійно кілька днів до пізньої ночі. Врешті підклали вату на раменах і грудях, пришили ручно підшивку, поробили дірки, прикріпили ґудзики. Після двох тижнів наполегливої праці одяг був готовий. Прасування тривало довго, зокрема „кантів" на штанах, бо матеріял був нелепський і запрасувати його було важко.

• • •

Коли я перший раз з'явився в клясі в новому одягу з довгими штанами, окликам здивування, захоплення, радости а то й зависти не було кінця. Бо не кожен мав таке щастя, як як. Мене обкручували, штовхали, казали ставати на „катедру". Скрізь розлягалося ахкання і охкання. Дівчата хихотіли й шепотіли між собою: „Дивіть, який Чіпка елеґантний!" Навіть клясний заводіяка Зердик, що в усьому був перший, крім поведінки й успіхів у навчанні, щиро подивляв мене і ґратулював сердечно. А я червонів із зніяковіння, радости, вдоволення, гордости й зарозумілости.

Мама наказала мені берегти одягу, як ока в голові. Зараз після навчання я мав вертатися додому і передягатися в короткі штанці для підготови лекцій, хатньої праці й забави. Але одного дня трапилося, що учитель руханки захворів і ми замість шість годин, мали тільки п'ять лекцій. Директор казав нам іти додому. Але наш клясний проводир Зердик вирішив інакше: цю одну годину проведім на забаві на шкільному майдані! Пропозиція припала всім до вподоби й ми розбіглися по просторому майдані — хто грати м'яча, хто палянта, хто відбиванки, хто „кічки" (підбивання з ямки дерев'яного кілка-скачка палкою-„палестрою"). Наша група вирішила грати в „качало-покотило". Гра полягала в тому, що в відстані цілої довжини майдану ставали навпроти себе дві рівні групи гравців. За чергою ми кидали до противників а вони до нас дерев'яний кружечок товщиною в два центиметри, врізаний з грубого сирого стовбура, щоб був пружний і тяжкий та щоб шпарко котився по землі. Коли одна сторона з розгону кидала кружок, щоб він бистро котився по поверхні майдану, противна сторона мала затримати качало дощечкою, яку кожний гравець тримав у руці. Група, яка пропустила кружало, втрачала „пункт". Кількість здобутих і втрачених „пунктів" рішала про вислід гри.

Кружок котився раз-у-раз від однієї групи до другої, раз-у-раз з лопотом вдаряв у підставлену дощечку. Наша група мала більшість здобутих пунктів.

Нараз покотило в підскоках набігло просто на мене, відбилося від якоїсь нерівности і скочило вбік. Щоб затримати його, я кинув свою дощечку проти кружечка, але він рікошетом відбився від неї й покотився в глибокий рів, що розмежовував гімназійний майдан від посілости графа Ходкевича. Рів був залишком давніх укріплень, побудованих довкола яворівського замку королем Яном Собєским.

Я кинувся по стрімкому березі рову за покотилом. З розгону я не міг затриматися. Раптом я зачепився за щось і перекинувся. Відчув дряпаний пекучий біль у кількох місцях правої литки. Щось тепле, липке спливало по нозі. Одночасно я почув різке шаркнення роздертої тканини...

Я зірвався на ноги і ...жах! Права штанка була порвана на клапті нижче коліна. Це я зачепився за колючий дріт, що лежав у траві, мабуть, із воєнного часу.

З болю, страху й розпачу я став ревти й голосити. Мої товариші прибігли з переляку над беріг рову й подали мені руку. Навіть шибайголова Зердик зніяковів і став мене умовляти.

На мій плач і метушню, що зчинилася навколо мене, вийшла з дому пані директорова Ліськевичева. Вона помила мені ногу, здезинфекувала рани пекучим йодом, обтерла сльози. Хотіла зшити порвані штани, але дарма.

(Закінчення на ст. 3-ій)

НЕБЕЗПЕЧНІШЕ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

вати номер марки і її ціну по каталогу. Марок і блоків іншого походження (виданих різними товариствами і організаціями) висилати не можна...Письмо в Києві має йти як рекомендований лист від Вас...Листа до мене в листі через Обмінний пункт не можна висилати. Листа слати тільки на черкаську адресу...''

Віз і перевіз. Точнісько ті самі ,,інструкції'' дістав і мій син від свого партнера, з тим, що до Почаєва йтиме лист через Обмінний пункт в ,,Ровно'' і що його ,,ящик'' має номер 183. А на людську мову це значить, — знеможливити просто зв'язок з будь-з-ким закордону і на цьому відтинкові, СССР тільки кричить і горлає про свої ,,свободи'', а от тобі чергова його ,,свобода''. Бо ви тільки уявіть собі:

Ті, що обмінюються марками зі збирачами з інших країн, не посилають менш, як 50 до 100 марок, просто не цікаво. Рахуємо кількість, в конверту і на пошту. Мої партнери вибирають те, що їм потрібне, підраховують вартість, подають мені загальну суму. Я роблю те саме з їх марками. Але писати у двох примірниках, з яких один напевне залишиться в ,,ящику'' ч. 273 в Києві чи ,,ящику'' ч. 183 в Ровно, щоб ,,родіна'' точно знала, хто, яке, скільки і за скільки, щоб мала точну контролю, чи часом не йдуть ,,підозрительние'' марки, — люди добрі, де ви ще таке чували? Де ви чували, щоб я посилав кому з двома списками, у двох конвертах, на адресу Центру, без будь-якого листа до приятеля, — де ви таке видали? І де ще є така контроля кожної марки з-за кордону та, у слід за тим, така бюрократія з усякими ,,ящиками'', номерами і сотками маленьких та мацьких контролерів-емведистів, які мусять знати кожнісіньку марочку, що ви післали товаришу-громадянину ,,щасливої страни социализма'', де?

Ми оба з сином вибачились перед нашими партнерами. Не тому, що тут немає каталогів Іверта (французький), Міхеля (німецький) і Цумштейна (швайцарський), яких ми спеціально купувати не думаємо, але й тому, що хай собі товариші з ,,ящиками'' не думають, що їхні марки з повінню ленінів і інших марксів аж така ,,ценность''. Обійдемося. На більш 250 членів нашого Клюбу збирає їх нас двох, — я і ще один українець. І збираємо тільки тому, що це марки окупанта України. Поруч марок Гітлера та інших її окупантів різним часом.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ

Українського Кооперативного Видавництва

,,ЧЕРВОНА КАЛИНА''

відбудуться

в суботу, 25-го червня 1977 р., о год. 11-ій ранку

в приміщенні Українського Народного Дому

в НЮ ЙОРКУ, при 2-ій Авені, кімната ч. 22

Порядок нарад буде поданий на Загальних Зборах.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ

Повідомляємо українських батьків і вчительок дитячих садків, що **,,УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ'', збірник виховних матеріялів** (байок, казок, оповідань, поезій, пісень, загадок, ігор і т. д.) і **методичних вказівок**, як ці матеріяли стосувати у виховній практиці, **ВЖЕ ПОЯВИВСЯ.**

Передплатники одержать книжку поштою, інші можуть купити її в книгарнях або в видавництві: Ukrainian Children's Care Group, 16 Rivercrest Rd., Toronto, Ont., Canada. M6S 4H3. Ціна 20.00 дол.

,,Українське Дошкілля'' присвячене справі **виховання** наших малят у дошкільному віці (2-6), преважному віці основного **формування характеру дитини.**

,,Українське Дошкілля'' має 500 сторін друку великого формату, крім виховних і методичних матеріялів, є там багато оригінальних ілюстрацій (понад 80) В. Курилика, М. Левицького, Рема, В. Кондратюка і інших. Ця книжка буде не тільки великою допомогою у вихованні Ваших дітей, але й прикрасою Вашої хати.

ЯРОСЛАВ ЧУМАК,
редактор і керівник Гуртка Прихильників Української Дитини

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

ЛІТНІЙ СЕМІНАР УВАН

відбудеться

15-19 серпня 1977 року

у пансіоні ,,Карпатія'', Гантер, Ню Йорк

ПРОГРАМА:

Проф. ІВАН ЛИСЯК-РУДНИЦЬКИЙ, *Албертський Університет, Едмонтон*,**,,Шляхи розвитку новітньої української політичної думки''.**

Проф. БОГДАН РУБЧАК, *Іллінойський Університет, Чікаго*: **,,Про українську еміграційну літературу''.**

Зголошення і дальші інформації:

DR. O. TRETIAK

741 N. 25th Street Philadelphia, Pa. 19130

Прилюдний іспит

Прилюдним іспитом можна сміло назвати музичний речиталь, що його влаштували учні музичної школи Теодосії Депутат у Боффало, разом із учнями Ксені Депутат і Олега Депутата. Речиталь відбувся у неділю, 29-го травня ц. р. у залі української парафіяльної школи св. о. Миколая у Боффало. Цей речиталь складався із 25-ох музичних точок, а радше із 24-ох, бо одна студентка не виступала, про що буде мова згодом. З цих точок 16 виконали учні Теодосії Депутат, 6 — учні Ксенії Депутат і 2 — учні Олега Депутата. Учні Теодосії і Ксені Депутат вивчають фортепіян, а учень Олега Депутата — скрипку. Деякі учні вчаться довше, деякі коротше, але всі вони вив'язалися із своїх завдань на прилюдним іспиті дуже добре.

Двоє учасників речиталю можна назвати алюмнами школи Теодосії Депутат, бо цю школу закінчили вони раніше. Тепер вони обидвоє є вже студентами університету. Хоч університетські обов'язки забирають їм чимало часу, то свого улюбленого фортепіяна не покидають. Цими адептами є Зірка Блендоного й Степан Шишка. Передбачений був виступ ще однієї колишньої студентки, — Елізабет Байлі, але із-за поважних причин виступити вона не змогла. Алюмнам — за їхній добровільний виступ — належиться особливе признання. До речі: — їхня гра була на високому поземі.

Із теперішніх учнів Теодосії Депутат виступали: Юрчик Депутат (внук), Майкел Пйотровскі, Джефрей Ваховскі, Мирон Депутат (внук). Олеся Войчак, Наталя Се .дюк.

Учні Ксені Депутат:Катруся Пистрак, Вікторія Опанащук, Ліза Опанащук.

Учень Олега Депутата: Пітер Ваховскі. Йому, що грав на скрипці, акомпаньювала, згадувана вже Наталя Середюк. З акомпаньяменту вив'язалася вона дуже гарно. Пізнати було, що це вже ,,заавансована'' піяністка. Хоча всі діти заслужили собі на признання, то з них ще раз згадаємо Олесю Войчак, яка — як на початкуючу ученицю (вчиться всього 9 місяців) — проявила куди більше вміння. Звернув на себе увагу і маленький початківець Юрчик Депутат своїм ентузіязмом до музики.

Виконувалися твори українських і неукраїнських композиторів. Українські композитори: М. Лисенко, І. Беркович, С. Павлюченко, В. Барвінський, А. Лазаренко, А. Штогаренко, Н. Нижанківський, Я. Степовий, І. Білогруд, В. Косенко, В. Безкоровайний, Ю. Щуровський, Р. Савицький. Неукраїнські композитори: Ф. Мендельсон, Ф. Гудріч, Г. Кобб, П. Чайковський (справа його національности — спірна), А. Тансман, Кашав, М. Ерб, С. Аппельбавм, Ф. Гайдн, Л. Ребе, Р. Шуман, Ф.Е. Бах, М. Клементі, К. Дебюссі, Ф. Лішт, Ф. Шопен, В.А. Моцарт, Й. Лев, В. Шер, К. Гіббс, М. Адаір, Е. Бурман, Г. Райнгольд, М. Аарон, Л. Бетговен, А. Ельменрайх, С. Рахманінов.

Оформленням декорацій займався Мар'ян Борачок, а програму вели: Ніля Стецьків українською мовою, а Зенон Депутат англійською мовою.

Жалко, що на речиталь прийшло мало людей. Цього факту не слід однак пояснювати байдужістю, а тим, що це був час т. зв. ,,довгого кінця тижня'', і багато людей виїхало із Боффало.

Дохід (нетто) з імпрези призначено на ,,Українську Музичну Фундацію''. Цей дохід становив коло 50 долярів.

Читачі запримічують, що між учнями є й учні з неукраїнськими прізвищами. Дійсно, у школі Теодосії Депутат вчаться й діти неукраїнського походження і вивчають твори українських композиторів.

Михайло Лоза

МОЇ ПЕРШІ ДОВГІ ШТАНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Клаптів було багато, а волокна торочилися під голкою так, що вона тільки зчепила їх докупи.

· · ·

Ні в сих, ні в тих я пішов додому. Що скажу мамі? Вона мені цього не простить.

Мама прасувала, коли я ввійшов до кімнати. Якось навіть не спитала, чому я пізніше вернувся зі школи. Але помітила, що я щось ,,не свій''.

— Що тобі? Нічого не говориш, навіть не спитаєш, коли обід.

— Та... — пробував я щось відповісти, все приховуючи ногу за прасувальною дошкою.

— Що ти так ногою закидаєш? Болить тебе? Покажи-но! Не було ради. Я сказав правду і ждав покари.

— Скидай штани! — скомандувала гостро мама.

— Буде шкіра в роботі — майнуло мені в голові. Але краще дістати тріпачкою, чим слухати маминих ,,отченашів'', або сидіти замкненому в темній комірці під сходами.

Але я розчарувався. Мама мене не вибила, не вкинула до ,,карцеру'', ані навіть не поставила в кут. Вона мовчки взяла штани, поклала праву штанку на стіл і... цях! — великими ножицями відрізала праву, а потім ліву штанку по-коліна. Потім сіла й так само мовчки обшила її навколо.

· · ·

Коли я на другий день прийшов до школи, кляса тільки ахнула. Збиточник Зердик витримав і порскнув сміхом. Зате малощо не обірвав ляпаса від Северка, який завжди ставав в обороні покривджених. Бо хоч був найбільший і найсильніший у клясі, то серце мав співчутливе до чужого горя.

Кароока Фунька з миршавими кісками, заплетеними в два ,,мишачі хвостики'', за які смикали її хлопці, що сиділи в лавці за нею, шепнула мені на вухо:

— Тобі, Чіпко, найкраще до лиця в коротких штанцях!

Це мене потішило, але на другі штани прийшлося мені ждати аж до нового навчального року...

Нова мистецька сила

Панна Віра Осідач, дочка Марії й Миколи, членка 465-го Відділу УНСоюзу в Ляшіні, минулорічна стипендистка УНСоюзу, закінчила успішно студії на МекГіллському університеті в Монтреалі, отримавши диплом магістра геріятрії (для старших).

У минулому році під час студій, Віра Осідач перевела успішно ряд практичних акцій у середмісті Монтреалю і, своєю допомогою й порадою оправдала довір'я багатьох потребуючих осіб.

Мгр Віра Осідач

У найближчому майбутньому, панна Віра плянує відкрити бюро суспільної опіки при місцевій громаді в Ляшіні, щоби головно допомагати нашим людям.

Т. Мороз

Тарас Шумилович — голова Мистецької Комісії на Конвенції САА

Тарас Шумилович вже кілька років тому вийшов з українського світу в Ню Йорку, щоб познайомити американських мистців, як і загальне громадянство з українським мистецтвом, зокрема з малярством. Йому вдалося усвідомити своїх американських колег, що українське не є російське, що це два окремі народи і світи, і що український нарід і тут на еміграції має багато мистців, музиків, письменників і т.д.

Про деяких Т. Шумилович подав статті до американської преси, з якою він нав'язав тісний і приязний контакт. Тарас Шумилович втішається також можливістю улаштовувати виставки мистцям у двох банках коло Волл Ст. Ці банки мають на такі виставки спеціально присвячене місце, просторе і під кожним оглядом, відповідне. Американські мистці, із славними іменами, радо користають з такої безкоштовної можливости показати й продати свої твори. З наших мистців, на жаль, малохто розуміє, що це добрий спосіб познайомити американців із тим, що творять українські артисти-малярі, і що при цім є добра нагода говорити з багатьма людьми,які на різних позиціях в американському світі, одначе не мають правильного поняття про Україну, а також малощо знають про українців в Америці. На таких виставках має мистець також нагоду знайомитися із впливовими людьми, які можуть стати в пригоді, або зі заможними, які скуповують малярські твори до своїх колекцій.

Так і Тарас Шумилович набув велике коло американських приятелів-товаришів по мистецтву, та інших. На відкритті його виставки в галерії Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку, яка тривала від 3-го до 17-го ц. р., взяли участь понад 30 американських гостей, з них багато мистців, і такі знані, як президентка Бир Артіст Інк. і спонзорка Гай Лі Арт Фоундейшен — Елеонор Гай Лі, представники з американської преси і телебачення та Паблік Рейлейшен оф Ю Н,як і президент САА, — маляр і скульптор Мальколм МекКіссон, який вітав мистця, забираючи слово після президента ОУМА, маестра М. Черешньовського, який дуже влучним і похвальним словом відкрив виставку.

Тарас Шумилович має жвавий контакт з важливими американськими людьми і завжди старається виявити їм скарби культури нашого народу, як і сказати про долю нашої батьківщини; так і недавно на виставці Об'єднання композиторів, артистів, малярів і поетів Америки (САAA), в якому він, будучи довголітнім членом займав, одне за другим, високі пости, а тепер на 1977 р. його обрано на голову Мистецької Комісії, тож на щорічній виставці від 25 квітня — 6 травня ц.р., Манафакчурерс Ган. Траст, він вивисив картини на українську тему — ,,українська писанка'', — великого розміру полотно у золотих рамках і ще графіку — українська церква, над якою в правому куті Дзвін Свободи і під ним підписано: ,,Хай запанує воля в Україні''. Такі картини завжди притягають глядачів і приводять до розмови з цими, що хочуть знати правду.

Щодва роки з'їжджаються з цілої Америки члени цієї організації. Тоді влаштовується велика виставка їх картин. Такий З'їзд мав відбутися цього року від 13-го до 17-го червня.

У понеділок, 13-го червня, відбулося відкриття цієї виставки, де знову була виставлена картина Т. Шумиловича на українську тематику, у Мангаттан Сейвінгс Банку, 358 Медісон евеню, 47 вул. Виставка триватиме до 24-го червня, а потім, протягом цілого наступного тижня відбуватиметься конвенція з концертом і мистецькими виступами членів Об'єднання, в Лінкольн Центер і бенкетом в Ридженсі готелі, на Парк евеню і 61-ій вул.

О. Овчарук

ДВА ЗВЕРНЕННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

но аж 7 письменників панівної нації, та ще й чиновників терористичного режиму, а не запрошено ні одного представника української, грузинської, литовської, білоруської літератур, як, наприклад, письменника-білоруса Василя Бикова, котрий показав у своїх творах увесь жах війни? Чому серед Ініціятивної Групи з'їзду немає імен оборонців прав людини: Джиласа з Югославії, письменників Македонської Республіки, представників македонської культури, переслідуваної у вашій державі? (себто в червоній Болгарії, — ЛП).

Автори білоруського звернення спитали того, що діється на території СССР, що таке ,,совєтський народ'', або, як сказано в київській ,,Літературній Україні'', ,,український радянський народ''. Вони закликають болгарських братів, аби ті набрались відваги і виступили ,,проти Російсько-совєтської імперії, проти арештів..., проти незгідної з духом Гельсінок колонізації Польщі, Чехо-Словаччини, Угорщини, Монголії. Проти нищення народів у СССР — як українського, грузинського, білоруського, шляхом урядової русифікації їх, відібрання у них усіх суверенних прав, шляхом колонізації''.

Білоруські автори закінчили свій заклик до болгар словами: ,,Будьще годнія шляхотнаго імя грамністау, спалучанае з імьонамі праўдзівых пісьменнікау!''

До голосу білоруських братів повністю приєдналися члени Асоціяції Діячів Української Культури.

АДУК також вітає болгарських письменників, тих, які заслуговують на привіт.

І яким же жалюгідним у світлі білоруського звернення виступає оте підневільне ,,До людей доброї волі серед еміграції з України'', — з окупованого Києва, коли навіть найбільш вивірених холопів Москва не пустила до ,,соціялістичної'' Болгарії! За всіх вас у Софії говорила вже й не ,,руська тройка'', а ,,русских сємьорка'', кажучи великоленінським ,,русскім язиком''. За вас, Миколо Платоновичу, за Гончара, за Вільде, за Бедзика, навіть за кагебівського генерала Павличка. Так, як цар Леонід І-ий — буде вже говорити навіть за стовідсоткового комуніста Подгорного.

Посвячення пам'ятника на могилі бл. п. М. Мацяха

У суботу, 21-го травня ц. р. у Джерзі Сіті, Н. Дж., парох місцевої церкви свв. Петра і Павла відправив Службу Божу і Молебень за спокій душі бл. п. Михайла Мацяха в приявності родини і приятелів Покійного.

Потім на цвинтарі св. Імени в Норт Арлінгтоні, Н. Дж., о. Теодор Данусяр, новий парох церкви свв. Петра і Павла довершив посвячення пам'ятника на могилі бл. п. Михайла Мацяха.

Відтак дружина Покійного пані Марія запросила всіх до Українського Народного Дому на обід. В дружній атмосфері разом із нашим новим парохом і його матір'ю, пані Данусяр приявні згадали Покійного, який був завжди жертвенний на добродійні цілі та журився долею сиріт по цілому світі. Тому приявні і родина в пам'ять Покійного склали даток в сумі 150.00 дол. на стипендію для сироти в Бразилії. Стипендію переслано через 71-ий Відділ СУА в Джерзі Сіті, де дочка Покійного є членкинею.

Блаженної пам'яти Михайло завжди мріяв повернутись в рідну Україну, яку він так любив, але не довелось йому спочити на рідній землі.

Г. Гаврилюк

Вечір Уласа Самчука у Філядельфії

Дня 7-го травня ц. р. заходом Літературно-Мистецького Клюбу у Філядельфії відбувся Вечір Уласа Самчука. Громадянство Філядельфії численно зібралось в просторій залі ,,Тризуба'', щоб привітати нашого заслуженого письменника, який прибув на цей вечір аж з Торонта, Канада.

Вечір відкрив голова Клюбу д-р П. Клюк, коротким словом привітавши гостя. Відтак д-р Остап Тарнавський виголосив дуже цікаву доповідь про творчість письменника. В цій обширній та цінній доповіді прелегент спочатку докладно представив Уласа Самчука як клясичного прозаїка, зупиняючись над стилем його творчости. Він також накреслив докладно хід розвитку творчости письменника, згадуючи при тому, що У. Самчук ще з молодих літ проявляв свій небуденний талант. Доповідач докладніше зупинився над деякими творами письменника як ,,Волинь'', ,,Марія'' та ін.; він також підкреслив вартість його мемуарних творів, відзначаючи при тім високий рівень мистецького вислову письменника. В заключенні прелегент сказав, що можна з певністю ствердити, що Улас Самчук як письменник-прозаїк займає одно з найвизначніших місць не тільки в українській літературі, але і в світовій.

Після доповіді наші відомі актори Віра Левицька та Ярослав Пінот-Рудакевич по-мистецьки відчитали уривки з творів Уласа Самчука. Віра Левицька відчитала уривок з повісти ,,Марія''. Для тих, хто читав цей твір, було приємно відсвіжити в пам'яті глибокозмістовні сцени та діялоги твору — повні життьової філософії, що також ярко представляють духовість нашого народу; ті ж, які не читали, — напевно пошікавляться цим твором. Ярослав Пінот-Рудакевич читав розділ з мемуарного твору письменника ,,На білім коні'', в якім письменник розповідає про свою подорож до Києва з Оленою Телігою в часі Другої світової війни. Це надзвичайно цінний спогад, в якому Улас Самчук по-мистецьки представляє специфічні обставини того трагічного часу.

Відтак запрошено на сцену письменника, якого приявні привітали щедрими оплесками. Улас Самчук у своєму слові, подякувавши організаторам та виконавцям Вечора, сказав дещо про свої пляни на майбутнє, зазначуючи, що тепер стрється скерувати свою творчість більше на мемуаристику. Приявні задавали деякі питання, на які Улас Самчук радо відповідав.

Публіка розійшлась додому з приємним враженням від цього глибокозмістовного та гарного вечора.

М.І.

ПО З'ЇЗДІ СЕНЬЙОРІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Бенкет мав теж мистецьку програму. Група школярів в українських одягах під опікою пані Олімпії Васьків, учительки Школи Українознавства, співала сеньйорам, а молодий бандурист, що працює частинно на Союзівці, тішився увагою учасників. На бенкеті відзначено спеціяльними відзнаками комбатантів Української Армії з нагоди 60-их роковин українських збройних сил. Декорацію перевели мої внуки, які зробили мені милу несподіванку, бо приїхали з Вашингтону зі своїми матерями. Ними є Степан і Михайло Куропась, Христя, Катя і Тамара Гоєвич. Жінки, які воліють бути ,,Джун брайд'', а було їх чотири, відзначили свою королеву, тим разом з Канади.

Д-р Роман Осінчук, який був на Конвенції Лікарського Товариства в Чікаго, приїхав в четвер, виголосив доповідь про потребу дбати про здоров'я старших громадян і як це робити. Учасником з'їзду був теж д-р Михайло Семчишин з Вірджінії. Добре, що був під рукою, бо оздоровив одну жінку, яка захорувала. Маестро Михайло Мороз цілий тиждень малював, викінчував ,,Чорногору'', яка буде вмурована в стіну вестибюлю Союзівки, а з Чорногори видно гори хмарою повиті.

Не все я міг запам'ятати, а нотатника не мав, бо проводив з'їздом. Секретарі можуть подрібно зреферувати все, що ділось на з'їзді.

В глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що дня 16-го червня 1977 р. в Ню Йорку, несподівано упокоївся в Бозі, мій Найдорожчий **ЧОЛОВІК**

бл. п. ЯРОСЛАВ ДАВИДОВСЬКИЙ

проживши 55 р., нар. в Бродах, Україна.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 20-го червня 1977 р., з похоронного заведення П. Яреми до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибита — **СВІТЛЯНА** — дружина з Родиною

Замість квітів на могилу

бл. п.

Марії і Володимира Ланчаків

Батьків нашої Подруги Ирени Лис, на Патріярший Фонд складають по 50.00 долярів

А. і Р. БАЙЛАК, Д. і М. НЕНАТКЕВИЧ, І. і С. КОСТІВ.

Разом $150.00

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА СВЯТОГО ЙОСИФА В ЧІКАҐО

Чікаґо (Н. Н.) — 22-го травня ц. р. тут посвячено нову церкву святого Йосифа. Учасниками свята були представники губернатора, посадник Михайло Біландик, конгресмен Едвард Пуцінскі, священики і гості довколишніх американських церков, як рівнож дві тисячі українців Чікаґо.

Архиєрейську Службу Божу відправив Владика Ярослав Ґабро, а святочну промову виголосив о. д-р Володимир Ґавліч, ігумен ЧСВВ з Ню Йорку.

Церквою захопилась вся американська преса Чікаґо, що обширно писала про цю подію, як теж телевізійні станції, що подали репортажі на новинки.

З нагоди посвячення відбувся величавий бенкет з участю тисячу гостей.

Новозбудована церква св. Йосифа в Чікаґо є першою церквою проєкту молодого нашого архітекта Зенка Мазуркевича з Філядельфії, що зве цю церкву ахрхітектуральним „вислoвом глибокої і щирої української емоції".

Церква св. Йосифа в Чікаґо проєкту архітекта Зенка Мазуркевича з Філядельфії.

У Парижі відбувся...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Одного тільки — на його думку — не доставало в українських доповідях, а саме згадок про москаля українського походження Соловйова, що теоретизував про утопійну „вселенську унію", якої навіть не вдалося йому започаткувати, тоді, коли українці таки здійснили унію з Римом у Бересті 1596 р. Не даром же упродовж усієї історії в Україні панували віра й культура, які взаємно себе доповнювали і творили забороло у важких часах чужинецької окупації.

Подякою ректора монс. Пупара проф. Олександрові Кульчицькому за вміле зорганізування „Українського тижня", закінчилося офіційно це французько-українське симпозіюм. Проте, воно далі продовжувалося в гостинному домі Лесі й проф. Аристида Вирстів, де монс. Рюп почастував приявних музичними ремінісценціями з України при фортепіяні, згадуючи при цьому й свою „зустріч зі Сковородою" у київському метро. Постать нашого філософа сильно вразила його своїм одуховленим обличчям посеред ґіпсових бовдурів. Почувши від однієї з учасниць, що на еміґрації розписаний конкурс на повість з життя Митрополита Шептицького, він просив, щоб нагороджений твір йому прислати, можливо у французькому перекладі, бо ж він особливо цікавиться нашим Митрополитом і читав його життєпис у праці о. Королевського. Тож рад би знати, як собі уявляють Митрополита українські письменники.

„Український екуменічний тиждень" у Парижі—це новий листок до вінця зусиль і успіхів УВУ у його зовнішній різнобічній діяльності, зокрема ж за ректорства проф. д-ра Володимира Янева.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО СТРУК, член 402 Від. УНС Т-ва Шевченка в Етобікок, Онт., помер 24-го січня 1977-го р. на 68 р. життя. Нар. в 1908 р. в Україні і став чл. УНС в 1966 р. Залишив у смутку дружину Софію, сина Василя, трьох внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 31-го січня 1977-го р. на цвинтарі Парк Лави в Торонто, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!

Я. Бурій, секр.

ГРИГОРІЙ ЛИЛАК, член 367-го Від. УНС Т-ва Запорізька Січ в Рочестері, Н.Й., помер 1-го лютого 1977 р. на 83 р. життя. Пок. нар. 1895 р. в Україні і став чл. УНС в 1925 р. Залишив у смутку Сісілію, дочку Анну, сина Івана та іншу родину в ЗСА і Україні. Похорон відбувся 4-го лютого 1977 р. на цвинтарі Голі Сепулчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Попович, секр.

ВАСИЛЬ МІЛЬНІЧИН, член 108 Відд. УНС Б-ва Св. Духа в Лайквуд, Огайо, помер 22 травня 1977 р. на 81 р. життя. Нар. в 1896 пов. Новий Самбір, Україна. Залишив у смутку дружину Вероніку, сина Генрі і внуків. Похорон відбувся 25 травня 1977 р. на цвинтарі св. Духа в Клівеленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Н. Коваль, секр.

МИРОН НЕДІЛЬСЬКИЙ, член 51 Від. УНС Б-ва св. Петра і Павла в Коговз, Н. Й., помер на 60 р. життя. Нар. в 1917 р.в Коговз, Н. Й. і став членом УНС в 1977 р. Залишив у смутку дружину Гелену, троє дітей, дві сестри та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 17 квітня 1977 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Вотерфорд, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Савків, секр.

ІЛЯРІЙ СТЕТКЕВИЧ, член 20 Від. УНС Т-ва „Згода" в Гемтремк Міч., помер 20 травня 1977 р. на 83 р. життя. Нар. в 1894 р. в Божикові, Україна і став членом УНС в 1950 р. Залишив у смутку дочок Олю і Евгенію, синів Ярослава і Богдана та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 23 травня 1977 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Куропась, секр.

СОФІЯ МАК, членка 430 Відд. УНС Т-ва „Дністер" в Філядельфії, Па., померла 23 квітня 1977 р. на 55 р. життя. Нар. в 1922 р. і стала членкою УНС в 1969 році Залишила у смутку чоловіка Мирослава, сина Ігора, дочку Роксоляну та ближчу і дальшу Родину. Похорон відбувся 28 квітня 1977 р. на цвинтарі Факс Чейс в Філядельфії, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Д-р Іван Скальчук, за секр.

ВІД КОМІТЕТУ ФУНДАЦІЇ ІМ. І. П. БАГРЯНОГО

Комітет Фундації ім. Івана П. Багряного висловлює глибоку подяку нижче поіменованим особам, що склали щедрі пожертви на цілі фундації в поданих сумах:

(Пожертви єсть від початку до 6-го червня 1977 р.)

США:

Дол. 3000. — Воскобійник Галина і Олексій.

Дол. 2100. — Несенюк Іван. (за життя 100 дол. і по заповіту 2000 дол.).

Дол. 2000. — Ростун Тетяна та Василь

Дол. 1500. — Шаблій Микола.

По дол. 1000. — Воскобійник Михайло і Галина, Чишкола Микола, Котенко Володимир, Лисий Анадтолій, Трохимчук Роман та Алла, Товариство Одумівських Прихильників в Клівленді.

Дол. 600. — Саламаха Петро.

По дол. 500. — Гришко Василь і Галина, Воскобійник Іван, Коновал Олексій, Кіреєв Дмитро, Товариство Одумівських Прихильників в Чікаґо, Мула Ілля, Антипів Павло та Ніна, Скнар Петро, Китастий Григорій, Головна Управа ОДУМ-у в США, Лисий Володимир.

Дол: 440. — Скоп Олександер.

Дол. 350. — Ревенко Федір.

По дол. 300 — Завертайло Данило і Параска, Гайовий Федір.

По дол. 250. — Пономаренко Василь, Дмитренко Станислав, Кревсун Василь, Кревсун Іван, Відділ 331 Українського Робітнич. Союзу.

Дол. 225. — Маляр Павло та Мирослава.

По дол. 200. — Худяк Андрій та Марія, Кайдан Іван, Кулик Степан, Шийка Василь, Євсевський Сергій.

По дол. 125. — Кулик Василь і Антоніна, Заковоротний Іван..

По дол. 100. — Де-Шудрий Олександер, Косогор Василь, Коновал Павло, Гудзовський Анатолій, Стокальський Петро, Грушецький Дмитро, Гуртовий Панас, Шулишко Петро, Погуляй Тамара, Гречнів Ніна, Смик Михайло, Асоціяція Українців Америки, Гурський Яків та Валентина, Усик Іван, Вербицький М., Діяк Володимир, Акопумовий, Столовір В., Завертайло Павло, Калінченко Григорій, Шинкар Петро, Дячук Андрій, Пошиваник Олексій, Сендзік Теодосій, Федоренко Федір, Скиба Микола, Несенюк Веніамін, Григоренко Василь, Андре Микола Преско Борис.

По дол. 50. — Хилько Василь, Тащук Ілько, Сеник Надія, Кохно Катерина, Андре Віктор, Соколовський Всеволод, Кива Василь, Герус Микола, Ткачук Т., Білоус Василь., Онищук Ніканор, Гарбер Оксана та Василь, Кий Василь та Лідія,, Остроужинко Григорій, Окружна Рада Робітничого Союзу в Чікаґо, Смоловик Федір, Хорошилов Павло, Калиновський Анатолій, Бойко Степан, Менжега Люба, Терешко Степан, Шендюк Олекса, Ляшенко Микола.

Дол. 40. — Тарасюк Микола.

Дол. 35. — Посипайло Іван.

Дол. 30. — Дмитровна Марія.

По дол. 25. — Антоненко Олександер, Олексин Іван, Бакало Варвара, Ганін Марія, Квітка Микола, Кооператива „Космос", Марусяк Осип та Марія, Бундзяк Зена, Масик З., Падох Ярослав,, Наливайко Микола, Чигирин Микола, Голуб Стефан, Гриценко Григорій, Чміp Юрій, Кайко Сергій, Федораченко Іван, Гаращук Іван, Трипупенко Віталій

По дол. 20. — Баєв Варвара та Василь, Котелевець Варвара, Міскевич Анна, Стан Василь, Миколенко Дмитро, Подiюк Іван, Данилюк Михайло, Несторук Яків, Козак Б., Ткачук Т., Мерещак В., Гаврилів Віра, Юриняк Анатолій.

По дол. 15. — Дзюбинська Валентина, Яценко Іван, Блудимко Іван, Лучкань В.

По дол. 10. — Лесь Іван, Масловська Оксана, Ступак, о. Михайло Пахолок, Барлій Олег, Бортник Данило, Грінченко С., Сисик Федір, Грінченко Стифан, Височанський Л., Сливецький А., Чорній С., Де-Брови П., Перейма Євген, Дмитришин Володимир, Єршківська Євгенія, Міхновський Микола, Трускало Тихон, Дикий Роман, Захарченко Микола, Кооператива „Оріон" Войтович Микола, Корсун Євген, Іхтіярів Юрій, Пономаренко Володимир, Фалько Анатолій, Карачівська Олена, Доманчук-Баран Катерина, Теслюк, Лесь А., Крамаренко Г., Захарисевич Віра, Провост Ірина, Хмелівський Петро, Брус Валентина, Русанівський Юхим.

По дол. 5. — Іващенко Марія, Гончар В., Колоскова Ірина, Мороз Євген, Вінтонів Мирослав, Безкровний Григорій, Попик Іван, Сідлярчук, С., Потульницька Зінаїда, Гаркуша Михайло, о. Михайло Борисенко, Зінків Михайло, Мельник А., Домашевська Катерина.

АВСТРАЛІЯ:

Дол. 2000. — Криволап Сергій. (1000 дол. на видання творів І.П.Багряного)

По дол. 1000. — Дворцовий Григорій, Гвоздецький Яків.

Дол. 700. — Голм Іван. **Дол.500.** — Кіт С.

Дол. 359.12. — Товариство „Полтава" в Аделаїді (вся сума на видання творів І.П.Багряного).

Дол. 252. — Шведченко Євген.

По дол. 274.64 — Спесивий Леонід та Євгенія.

Дол. 200.71. — Лубенський Федір.

Дол. 124.50. — Шевченко П. і М.

По дол. 123.62. — Зощенко Зиновій, Джумейло Микола, Крук Андрій, Бойко Пилип.

По дол.100. — Нитченко Дмитро (вся сума на видання творів І.П.Багряного), Мистецьке Т-во „Полтава" в Канберрі.

По дол.24.73. — Куликівський Олександер, Цибульський Василь. **Дол.15.** — Толінський В.

КАНАДА:

Дол.1655.48. — Комісія Фонду І.П.Багряного в Канаді.

Дол.1050. — Співак Микола.

По дол.1000. — Подопригора Федір, Марченко М.

По дол. 500. — Голм Володимир, Тищенко М.

Дол.200. — Кошарний Віктор.

Дол.150. — Мороз Григорій.

По дол.100. — Спиридоненко Т., Романенко Григорій, Макогон Павло, Мигаль Борис, Коржанівський Василь, Мороз М., Літвінов В., Кислюк Л., Дубилко Іван, Яковищенко В., Галка М., Кущ Федір, Гурський А., Решетняк В. Крамар А., Коба пан і пані - Т. і Н.

По дол. 50. — Михайлівський І., Коваль М: Цвітков І.

Дол. 25. — Козачок Іван. **Дол. 10.** — Носовенко Іван.

АНГЛІЯ:

Дол.201. — Русин Віталій.

Дол. 100.50. — Борисенко А.

По дол.60.30. — Дяденко В., Постело М.

Дол.52.50. — Маренко Сергій.

Дол.50.25. — Бондаренко Андрій.

По дол.42.50. — Р. Марія, Синявський С.

Дол.40. — Булат Григорій.

Дол.30.15 — Пилипенко Василь.

По дол. 20. — Довгоп'ят Іван, Бартишевський.

По дол. 17. — Мартинюк М., Огородник І. Добрянський М.

По дол.8.50. — Шмондуляк М., Луговський М.

НІМЕЧЧИНА:

Дол.500. — Третяк Василь.

Дол.250. — Будяк Михайло.

БЕЛЬГІЯ:

Дол.265. — Тетянечко Федосій.

Дол.244.14. — Сачко Антон.

ФРАНЦІЯ:

Дол.20. — Плевако Петро.

Збірку пожертв продовжуємо, та звертаємось до всіх українців доброї волі, — й своєю пожертвою вшанувати пам'ять відомого всім українцям в діяспорі, — державногромодського діяча і видатного письменника св. п. І. П. БАГРЯНОГО.

Свої пожертви просимо слати на адресу:

Mr. Sergij Jewsewskyj
420 Woodhaven Place,
Philadelphia, Pa. 19116.

Галина І. Воскобійник (Голова Фундації) **Сергій А. Євсевський** (секретар-скарбник)

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

ОКРЕМИХ ЛИСТІВ В ТІЙ СПРАВІ НЕ БУДЕТЬСЯ ВІДПИСУВАТИ.

ТАРЗАН, Ч. 7775. Кінець сцени

— Кінець!...Викличте фільм!... Це було дуже добре, молодята!

— Ви обидвоє пригадали мені історію... Дуже добре відіграння роль!

— Дякуємо, Тарзане!... Наші, тобто мої і Фовн взаємні почування, допомагають в нашій праці...

... Зокрема тоді, коли мій муж несидить в кріслі режисера і не дивиться грізно на нас!